

ZAKON

O POTVRĐIVANJU STRAZBURŠKE KONVENCIJE O OGRANIČENJU ODGOVORNOSTI U UNUTRAŠNJOJ PLOVIDBI (CLNI 2012)

Član 1.

Potvrđuje se Strazburška konvencija o ograničenju odgovornosti u unutrašnjoj plovidbi (CLNI 2012), sačinjena u Strazburu, 27. septembra 2012. godine, u originalu na holandskom, engleskom, francuskom i nemačkom jeziku.

Član 2.

Tekst Strazburške konvencije o ograničenju odgovornosti u unutrašnjoj plovidbi (CLNI 2012) u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

**Strasbourg Convention of 2012
on the Limitation of Liability in Inland Navigation
(CLNI 2012)**

The States Parties to this Convention,

having recognised the desirability of determining by agreement certain uniform rules relating to the limitation of liability in inland navigation on all inland waterways,

considering that it is desirable to modernise the 1988 Strasbourg Convention on the Limitation of Liability in Inland Navigation,

have agreed as follows:

Chapter I

The right of limitation

Article 1

Persons entitled to limit liability; definitions

1. Vessel owners and salvors, as hereinafter defined, may limit their liability in accordance with the rules of this Convention for claims set out in Article 2.
2. The term:
 - (a) "vessel owner" shall mean the owner, hirer or charterer entrusted with the use of the vessel, as well as the operator of a vessel;
 - (b) "vessel" shall mean an inland navigation vessel used for commercial navigational purposes and shall also include hydrofoils, ferries and small craft used for commercial navigational purposes but not air-cushion vehicles. Dredgers, floating cranes, elevators and all other floating and mobile appliances or plant of a similar nature shall also be considered vessels;
 - (c) "salvor" shall mean any person rendering services in direct connection with salvage or assistance operations. These operations shall also include operations referred to in Article 2, paragraph 1 (d), (e) and (f);
 - (d) "dangerous goods" shall mean dangerous goods within the meaning of Chapter 3.2 of the Regulations annexed to the European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways (ADN) in force at the time;
 - (e) "waterway" shall mean any inland waterway, including any lake.
3. If any claims set out in Article 2 are made against any person for whose act, neglect or default the vessel owner or salvor is responsible, such person shall be entitled to avail himself of the limitation of liability provided for in this Convention.
4. In this Convention, the liability of a vessel owner shall include liability in an action brought against the vessel herself.
5. An insurer of liability for claims subject to limitation in accordance with the rules of this Convention shall be entitled to the benefits of this Convention to the same extent as the assured himself.
6. The act of invoking limitation of liability shall not constitute an admission of liability.

Article 2

Claims subject to limitation

1. Subject to Articles 3 and 4, the following claims, whatever the basis of liability may be, shall be subject to limitation of liability:
 - (a) claims in respect of loss of life or personal injury or loss of or damage to property (including damage to harbour works, basins, waterways, locks, weirs, bridges and aids to navigation) occurring on board or in direct connection with the operation of the vessel or with salvage operations, and consequential loss resulting therefrom;
 - (b) claims in respect of loss resulting from delay in the carriage of cargo, passengers or their luggage;
 - (c) claims in respect of other loss resulting from infringement of rights other than contractual rights and occurring in direct connection with the operation of the vessel or with salvage or assistance operations;
 - (d) claims in respect of the raising, removal, destruction or the rendering harmless of a vessel which is sunk, wrecked, stranded or abandoned, including anything that is or has been on board the vessel;
 - (e) claims in respect of the removal, destruction or rendering harmless of the cargo of the vessel;
 - (f) claims of a person other than the person liable in respect of measures taken in order to avert or minimise loss for which the person liable may limit his liability in accordance with this Convention, and further loss caused by such measures.
2. Claims set out in paragraph 1 shall be subject to limitation of liability even if brought by way of recourse or for indemnity under a contract or otherwise. However, claims under paragraph 1 (d), (e) and (f) shall not be subject to limitation of liability in so far as they relate to remuneration under a contract with the person liable.

Article 3

Claims excepted from limitation

The rules of the present Convention shall not apply to:

- (a) claims for assistance or salvage, including, if applicable, special compensation relating to salvage operations in respect of a vessel which in itself or its cargo threatened to cause damage to the environment;
- (b) claims for contributions in general average;
- (c) claims subject to any international convention or national legislation governing or prohibiting limitation of liability for nuclear damage;
- (d) claims against the owner of a nuclear vessel for nuclear damage;
- (e) claims by servants of the vessel owner or salvor whose duties are connected with the vessel or with the salvage or assistance operations, including claims of their heirs, dependants or other persons entitled to make such claims if, under the law governing the contract of service between the vessel owner or salvor and such servants, the vessel owner or salvor is not entitled to limit his liability in respect of such claims, or if he is by such law only permitted to limit his liability to an amount greater than that calculated in accordance with Article 6 or, for claims within the meaning of Article 7, to an amount greater than the limit of liability calculated in accordance with Article 7.

Article 4

Conduct barring limitation

A person liable shall not be entitled to limit his liability if it is proved that the loss resulted from his personal act or omission, committed with the intent to cause such loss, or recklessly and with knowledge that such loss would probably result.

Article 5

Counterclaims

Where a person entitled to limitation of liability under the rules of this Convention has a claim against the claimant arising out of the same occurrence, their respective claims shall be set off against each other and the provisions of this Convention shall only apply to the balance, if any.

Chapter II

Limits of liability

Article 6

The general limits

1. The limits of liability for claims other than those mentioned in Articles 7 and 8, arising on any distinct occasion, shall be calculated as follows:

- (a) in respect of claims for loss of life or personal injury:
 - (i) for a vessel not intended for the carriage of cargo, in particular a passenger vessel, 400 units of account per cubic metre of displacement at maximum permitted draught, increased for vessels equipped with mechanical means of propulsion by 1 400 units of account per kW of power of the propulsion machinery;
 - (ii) for a vessel intended for the carriage of cargo, 400 units of account per tonne of the vessel's deadweight, increased for vessels equipped with mechanical means of propulsion by 1 400 units of account per kW of power of the propulsion machinery;
 - (iii) for a pusher or tug, 1 400 units of account per kW of power of the propulsion machinery;
 - (iv) for a pusher which, at the time the damage was caused, was coupled to barges in a pushed train, the limit of liability calculated in accordance with sub-paragraph (iii) shall be increased by 200 units of account per tonne of deadweight of the pushed barges; this increase shall not apply in so far as it can be proved that the pusher has rendered salvage or assistance services to one or more of these barges;
 - (v) for a vessel equipped with mechanical means of propulsion which at the time the damage was caused was providing propulsion for other vessels coupled to this vessel, the limit of liability calculated in accordance with sub-paragraphs (i), (ii) or (iii) shall be increased by 200 units of account per tonne of deadweight or cubic metre of displacement of the other vessels; this increase shall not apply in so far as it can be proved that this vessel has rendered salvage or assistance services to one or more of the coupled vessels;

- (vi) for floating and mobile appliances or plant within the meaning of the second sentence of Article 1, paragraph 2 (b), their value at the time of the occurrence;
 - (b) in respect of all other claims, half of the limit of liability calculated in accordance with paragraph (a);
 - (c) when the limit of liability calculated in accordance with paragraph (a) is insufficient to pay the claim mentioned therein in full, the limit of liability calculated in accordance with paragraph (b) shall be available for payment of the unpaid balance of claims under paragraph (a) and such unpaid balance shall rank rateably with claims mentioned under paragraph (b);
 - (d) in no case shall the limits of liability be less than 400 000 units of account for claims in respect of loss of life or personal injury or less than 200 000 units of account for all other claims.
2. However, without prejudice to the rights related to claims for loss of life or personal injury in accordance with paragraph 1 (c), a State Party may provide in its national law that claims in respect of damage to harbour works, basins, waterways, locks, weirs, bridges and aids to navigation shall have such priority over other claims under paragraph 1 (b) as is provided by that law.
3. The limits of liability mentioned in paragraph 1 (d) shall also apply to any salvor rendering salvage or assistance services to a vessel and not operating from any inland navigation vessel or seagoing vessel, and to any salvor operating solely on the vessel to which he is rendering salvage or assistance services.

Article 7

The limits applicable to claims for damage arising from the carriage of dangerous goods

- 1. The limits of liability for a vessel carrying dangerous goods in respect of claims arising in respect of damage resulting directly or indirectly from the dangerous nature of the goods shall be calculated as follows:
 - (a) in respect of claims for loss of life or personal injury: twice the limit of liability calculated in accordance with Article 6, paragraph 1 (a), but no less than 10 million units of account;
 - (b) in respect of all other claims, twice the limit of liability calculated in accordance with Article 6, paragraph 1 (b), but no less than 10 million units of account.
- 2. Where the limit of liability calculated in accordance with paragraph 1 (a) is insufficient to pay the claims mentioned therein in full, the limit of liability calculated in accordance with paragraph 1 (b) shall be available for payment of the unpaid balance of claims under paragraph 1 (a) and such unpaid balance shall rank rateably with claims mentioned in paragraph 1 (b).

Article 8

The limit applicable to passenger claims

- 1. In respect of claims arising on any distinct occasion for loss of life or personal injury to passengers of a vessel, the limit of liability for such vessel shall be an amount of 100 000 units of account multiplied by:
 - (a) the number of passengers which the vessel is authorised to carry according to the vessel's certificate, or,

- (b) if the number of passengers which the vessel is authorised to carry is not prescribed, the number of passengers actually carried by the vessel at the time of the occurrence.

The limit of liability shall, however, not be less than 2 million units of account.

2. For the purpose of this Article "claims for loss of life or personal injury to passengers of a vessel" shall mean any such claims brought by or on behalf of any person carried in that vessel:

- (a) under a contract of passenger carriage, or,
- (b) who, with the consent of the carrier, is accompanying a vehicle or live animals which are covered by a contract for the carriage of goods.

Article 9

Unit of account

1. The unit of account referred to in Articles 6 to 8 and 10 is the Special Drawing Right as defined by the International Monetary Fund. The amounts mentioned in Articles 6 to 8 and 10 shall be converted into the national currency of the State in which limitation is sought, according to the value of that currency at the date the limitation fund is constituted, payment is made, or security is given which under the law of that State is equivalent to such payment.

2. The value of a national currency of a State Party in terms of Special Drawing Rights shall be calculated in accordance with the method of valuation applied by the International Monetary Fund in effect on the date in question for its operations and transactions.

3. The States Parties may, on the basis of the method of calculation mentioned in paragraph 1, establish the equivalent of the amounts mentioned in Articles 6 to 8 and 10 in their national currency in round figures. When, following a change in the value of the national currency in terms of Special Drawing Rights, the amounts expressed in such currency differ by more than 10 per cent from the real value expressed in Special Drawing Rights in Articles 6 to 8 and 10, the said amounts shall be adapted to the real value. States Parties shall communicate to the Depositary the sums expressed in the national currency and any modification of those sums.

Article 10

Aggregation of claims

1. Without prejudice to paragraph 2, the limits of liability calculated in accordance with Article 6 shall apply to the aggregate of all claims which arise on any distinct occasion:

- (a) against the person or persons mentioned in Article 1, paragraph 2 (a), and any person for whose act, neglect or default they are responsible; or
- (b) against the owner of a vessel rendering salvage or assistance services from that vessel and the salvor or salvors operating from such vessel and any person for whose act, neglect or default they are responsible; or
- (c) against the salvor or salvors who are not operating from an inland navigation vessel or a seagoing ship or who are operating solely on the vessel to which the salvage or assistance services are rendered and any person for whose act, neglect or default they are responsible.

2.
 - (a) When, in conformity with Article 6, paragraph 1 (a) (iv), the limit of liability for a pusher which, at the time the damage was caused, was coupled to barges in a pushed train is increased in respect of claims arising out of the occurrence by 200 units of account per tonne deadweight of the pushed barges, the limit of liability for each of the barges is reduced, in respect of claims arising out of the said occurrence, by 200 units of account for each tonne deadweight of the pushed barge.
 - (b) When, in conformity with Article 6, paragraph 1 (a) (v), the limit of liability for a vessel equipped with mechanical means of propulsion which, at the time the damage was caused, was providing propulsion for other vessels coupled to it, is increased in respect of claims arising out of the occurrence by 200 units of account per tonne deadweight or cubic metre of displacement of the coupled vessels, the limit of liability for each coupled vessel shall be reduced, in respect of claims arising out of the said occurrence, by 200 units of account for each tonne deadweight or each cubic metre of displacement of the coupled vessel.
3. Paragraphs 1 and 2 shall apply *mutatis mutandis* for the limits of liability calculated in accordance with Article 7. However, paragraph 2 shall be applied provided that instead of 200 units of account 400 units of account shall be used as a basis.
4. The limit of liability calculated in accordance with Article 8 shall apply to the aggregate of all claims arising on any distinct occasion against the person or persons mentioned in Article 1, paragraph 2 (a), in respect of the vessel referred to in Article 8 and any person for whose act, neglect or default they are responsible.

Article 11

Limitation of liability without constitution of a limitation fund

1. Limitation of liability may be invoked even if a limitation fund as mentioned in Article 12 has not been constituted. However, a State Party may provide in its national law that, where an action is brought in its courts to enforce a claim subject to limitation, a person liable may only invoke the right to limit liability if a limitation fund has been constituted in accordance with the provisions of this Convention or is constituted when the right to limit liability is invoked.
2. If limitation of liability is invoked without the constitution of a limitation fund, the provisions of Article 13 shall apply.

Chapter III

The limitation fund

Article 12

Constitution of the fund

1. Any person alleged to be liable may constitute one or more funds with the competent court or other competent authority in any State Party in which legal proceedings are instituted in respect of a claim subject to limitation, or, if no legal proceedings are instituted, with the competent court or other competent authority in any State Party in which legal proceedings may be instituted for a claim subject to limitation. Each fund must be constituted for the amount of the limits of liability calculated in accordance with Articles 6 to 8 and 10 as are applicable to claims for

which the person constituting the fund(s) may be liable, together with interest thereon from the date of the occurrence giving rise to the liability until the date of the constitution of the fund. A fund thus constituted shall be available only for the payment of claims in respect of which limitation of liability can be invoked.

2. A fund may be constituted either by depositing the sum, or by producing a guarantee acceptable under the legislation of the State Party where the fund is constituted and considered to be adequate by the court or other competent authority.
3. A fund constituted by one of the persons mentioned in Article 10, paragraph 1 (a), (b) or (c) or paragraph 4 or his insurer shall be deemed constituted by all the persons mentioned in Article 10, paragraph 1 (a), (b) or (c) or paragraph 4.

Article 13

Distribution of the fund

1. Subject to the provisions of Article 6, paragraphs 1 and 2 as well as to those of Articles 7, 8 and 10, the fund shall be distributed among the claimants in proportion to the amount of their established claims against the fund.
2. If, before the fund is distributed, the person liable or his insurer has settled a claim against the fund, such person shall, up to the amount he has paid, acquire by subrogation the rights which the person so compensated would have enjoyed under this Convention.
3. The right of subrogation provided for in paragraph 2 may also be exercised by persons other than those mentioned above in respect of any amount of compensation which they may have paid, but only to the extent that such subrogation is permitted under the applicable national law.
4. Where the person liable or any other person establishes that he may be compelled to pay, at a later date, any such amount of compensation with regard to which such person would have enjoyed a right of subrogation pursuant to paragraphs 2 and 3 had the compensation been paid before the fund was distributed, the court or other competent authority of the State where the fund has been constituted may order that a sufficient sum shall be provisionally set aside to enable such person at such later date to enforce his claim against the fund.

Article 14

Effects of the constitution of the fund

1. Where a fund has been constituted in accordance with Article 12, any person who can make a claim effective against the fund shall be barred from exercising any right in respect of such claim against any other assets of a person by or on behalf of whom the fund has been constituted.
2. After a fund has been constituted in accordance with Article 12, any vessel or other property belonging to a person on behalf of whom the fund has been constituted which has been arrested or attached within the jurisdiction of a State Party for a claim which may be raised against the fund, or any security given, shall be released by order of the court or other competent authority of such State.
3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall apply only if the claimant may bring a claim against the fund before the court administering that fund and the fund is actually available and freely transferable in respect of that claim.

Chapter IV

Scope of application

Article 15

1. This Convention shall apply to the limitation of liability of the vessel owner or a salvor at the time of the incident giving rise to the claims where:

- (a) the vessel was being operated on a waterway located on the territory of a State Party,
- (b) salvage or assistance services had been rendered along one of the said waterways to a vessel in danger or to the cargo of such a vessel, or
- (c) a vessel sunk, wrecked, stranded or abandoned along one of the said waterways or the cargo of such a vessel had been raised, removed, destroyed or rendered harmless.

This Convention shall also apply to the limitation of liability of a salvor rendering salvage or assistance services from an inland navigation vessel to a sea-going vessel in danger along one of the said waterways or in respect of the cargo of such a vessel.

2. Any State may, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, or at any subsequent time, exclude the application of this Convention by sending a declaration to the Depositary in cases where the waterway referred to in paragraph 1:

- (a) is situated within its territory, and
- (b) is not listed in Annex I of the European Agreement on Main Inland Waterways of International Importance (AGN).

The waterway to be excluded must be clearly specified in the declaration.

3. Any State may, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, exclude application of this Convention for a maximum of eight years after the entry into force of this Convention by notifying the Depositary that the Convention shall not apply to small craft exclusively used in internal traffic. A small craft within the meaning of sentence 1 is a craft whose hull has a length of not more than 20 meters without rudder or bowsprit, except for:

- (a) a ferry,
- (b) a pushed barge,
- (c) a craft authorised to tug, to push or to provide propulsion for another vessel coupled to this craft, provided that such vessel is not a small craft, or
- (d) a craft authorised to carry more than 12 passengers.

4. The exclusion shall take effect on the first day of the month following the expiry of a period of three months following notification of the declaration referred to in paragraph 2 or, if this Convention has not yet entered into force, on its entry into force. This Convention shall not apply to claims arising from an occurrence that took place while the vessel was using an excluded waterway. Exclusion shall not apply in respect of occurrences taking place before the declaration takes effect.

5. A State which has made a declaration under paragraph 2 may withdraw it at any time by means of a declaration of withdrawal notified to the Depositary. The withdrawal shall take effect three months as from the date of the notification of the declaration of withdrawal or on any subsequent date specified in the declaration of

withdrawal. Withdrawal shall not have any effect on the limitation of liability in respect of claims arising from an occurrence that takes place before the withdrawal takes effect.

Chapter V

Final clauses

Article 16

Signature, ratification and accession

1. This Convention shall be open for signature by any State at the Strasbourg headquarters of the Central Commission for the Navigation of the Rhine from 27 September 2012 to 26 September 2014.
2. Each State may express its consent to be bound by this Convention by:
 - (a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval, or
 - (b) signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval, or
 - (c) accession.
3. Ratification, acceptance, approval or accession shall be effected by the deposit of a formal instrument with the Secretary General of the Central Commission for the Navigation of the Rhine.

Article 17

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of one year from the date on which four States have deposited their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, or on the date on which the 1988 Strasbourg Convention on the Limitation of Liability in Inland Navigation (CLNI) ceases to be in force, whichever date is the later.
2. For a State which deposits an instrument of ratification, acceptance, approval or accession after the conditions governing the entry into force of this Convention have been met, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months from the date on which that State deposited its instrument. By way of derogation from the first sentence, the Convention shall enter into force in that State on the day on which the Convention enters into force in accordance with paragraph 1 if the instrument of ratification, acceptance, approval or accession has been deposited at least three months before the entry into force of the Convention in accordance with paragraph 1.

Article 18

Reservations

1. Any State may, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession and at any subsequent time, reserve the right to exclude the application of the rules of this Convention in their entirety or in part in respect of:
 - (a) claims for damage due to a change in the physical, chemical or biological quality of the water;

- (b) claims mentioned in Article 7, in so far as they are governed by an international convention or domestic regulations excluding the limitation of liability or setting limits of liability higher than provided for in this Convention;
 - (c) claims mentioned in Article 2, paragraph 1 (d) and (e) of this Convention;
 - (d) lighters exclusively used in ports for transhipments.
2. A State that avails itself of the option provided for in paragraph 1(b) shall notify the Depositary of the applicable limits of liability or of the fact that no such limits exist.
 3. Reservations made at the time of signature are subject to confirmation upon ratification, acceptance or approval.
 4. Any State which has made a reservation to this Convention may withdraw it at any time by means of a notification addressed to the Depositary. The withdrawal shall take effect on the date the notification is received or on a later date specified therein.
 5. Reservations other than those provided for in this Convention shall not be admissible.

Article 19

Denunciation

1. This Convention may be denounced by a State Party by means of a notification addressed to the Depositary, at any time after one year from the date on which the Convention entered into force for that Party.
2. Without prejudice to Article 20, paragraph 3, the denunciation shall take effect on the first day of the month following the expiry of a period of six months from the date on which the notification is received or after such longer period as may be specified therein.

Article 20

Simplified procedure for amending limits of liability

1. The Depositary shall review the amounts set out in Articles 6 to 8 and 10 at five-year intervals, the first such review to take place on 31 December 2017. The review shall be based on an inflation factor which corresponds to the accumulated rate of inflation since the date of the last notification referred to in paragraph 2 of a review resulting in an amendment of the limits of liability or, on the occasion of the first review, since the date of entry into force of the Convention. The measure of the rate of inflation to be used in determining the inflation factor shall be the weighted average of the annual rates of increase or decrease in the Consumer Price Indices of the States whose currencies comprise the Special Drawing Right mentioned in Article 9, paragraph 1.
2. If the review referred to in paragraph 1 concludes that the inflation factor has exceeded 10 per cent, the Depositary shall notify the Contracting States of the amended amounts calculated on the basis of the inflation factor. The amended amounts shall be deemed to have been adopted on expiry of a period of one year from the date of notification unless, within this period, one third of the Contracting States have notified the Depositary by means of a declaration of their refusal to accept this amendment. .
3. An amendment deemed to have been adopted by virtue of paragraph 2 shall enter into force nine months after its adoption for each State party to this Convention on that date, unless it denounces the Convention in accordance with Article 19,

paragraph 1 no later than three months before the amendment enters into force. The denunciation shall be effective from the date on which the amendment enters into force. The amendment shall be binding on any State becoming a party to this Convention after adoption of the amendment.

4. Without prejudice to paragraph 1, the procedure referred to in paragraph 2 may be applied at any time at the request of one third of the Contracting States if, since the previous review or, if there has been no such review, since the date of entry into force of this Convention, the inflation factor referred to in paragraph 1 is greater than 5 per cent. Subsequent reviews carried out in accordance with the procedure described in paragraph 1 shall be made every five years, the first such review to take place at the end of the fifth year following a review carried out in accordance with the present paragraph.

Article 21

Depository

1. This Convention shall be deposited with the Secretary General of the Central Commission for the Navigation of the Rhine, who shall be the Depository thereof.

2. The Depository shall:

- (a) transmit certified true copies of this Convention to all Signatories and all other States that accede to this Convention;
- (b) inform all States which have signed or acceded to this Convention of:
 - (i) each new signature and each deposit of an instrument and any declaration or reservation thereto together with the date thereof;
 - (ii) the date of entry into force of this Convention;
 - (iii) any denunciation of this Convention and the date on which it is to take effect;
 - (iv) the date of the coming into force of any amendment in accordance with Article 20, paragraph 3;
 - (v) any declaration called for by any provision of this Convention.

Article 22

Languages

This Convention is established in a single original in the Dutch, English, French and German languages, each text being equally authentic.

In witness whereof the undersigned, duly authorised for the purpose by their respective Governments, affix their signature to this Convention.

Done at Strasbourg on 27 September 2012.

STRASBURŠKA KONVENCIJA O OGRANIČENJU ODGOVORNOSTI U UNUTRAŠNJOJ PLOVIDBI (CLNI 2012)

DRŽAVE POTPISNICE ove konvencije,

PREPOZNAJUĆI potrebu da se na osnovu sporazuma utvrde usaglašena pravila koja se primenjuju na ograničenje odgovornosti u unutrašnjoj plovidbi, na svim unutrašnjim vodnim putevima,

SMATRAJUĆI da je poželjno izvršiti modernizaciju Strasburške konvencije o ograničenju odgovornosti u unutrašnjoj plovidbi, usvojene 1988. godine,

DOGOVORILE su se o sledećem:

Glava prva

PRAVO NA OGRANIČENJE

Lica koja imaju pravo na ograničenje odgovornosti, definicije

Član 1.

Vlasnici plovila i spasioci, kako su definisani u daljem tekstu, mogu ograničiti svoju odgovornost u skladu sa odredbama ove Konvencije za potraživanja navedena u članu 2. ove konvencije.

Izraz:

- a) „vlasnik plovila” znači vlasnik, zakupac, čarterer na koga su preneti svi aspekti upotrebe broda, kao i operater plovila;
- b) „plovilo” znači svaki brod unutrašnje plovidbe koji se koristi u privredne svrhe uključujući hidrokrilna plovila, skele i čamce koji se koriste u privredne svrhe, ali ne i lebdilice. Plovilo takođe uključuje bagere, ploveće dizalice, elevatore kao i drugu ploveću i pokretnu opremu ili objekte slične prirode;
- c) „spasilac” znači svako lice koje pruža uslugu koja je u neposrednoj vezi sa radnjom spašavanja ili pomoći. Ove radnje takođe obuhvataju i radnje predviđene u članu 2, stav 1, tač. d), e) i f);
- d) „opasna roba” znači opasnu robu kako je definisana u Glavi 3.2. Priloga uz Evropski sporazum o međunarodnom prevozu opasne robe na unutrašnjim vodnim putevima (ADN), koji je na snazi;
- e) „vodni put” znači svaki unutrašnji vodni put, uključujući i jezera.

Ako se neko potraživanje iz člana 2. ove konvencije, odnosi na lice za čije radnje, propuste i greške odgovara vlasnik ili spasilac, to lice ima pravo da se koristi ograničenjem odgovornosti prema ovoj Konvenciji.

U ovoj konvenciji odgovornost vlasnika broda obuhvata odgovornost koja proizilazi iz tužbe pokrenute protiv samog broda.

Osiguratelj odgovornosti za potraživanja koja su predmet ograničenja u skladu sa odredbama ove konvencije ima pravo da se koristi povlasticama ove konvencije u istoj meri kao i sam osiguranik.

Pozivanje na ograničenje odgovornosti ne znači i priznanje same odgovornosti.

Potraživanja koja podležu ograničenju

Član 2.

U zavisnosti od čl. 3. i 4. ove konvencije, sledeća potraživanja, bez obzira na osnov odgovornosti, predmet su ograničenja odgovornosti:

- a) potraživanja zbog smrti ili telesne povrede ili zbog gubitka ili oštećenja imovine (uključujući i štetu na lučkim objektima, bazenima, vodnim putevima, prevodnicama, mostovima i oznakama za plovidbu) do kojih je došlo na plovilu ili u neposrednoj vezi s korišćenjem plovila ili radnjama spašavanja, kao i na posredne štete koje iz toga proizilaze;
- b) potraživanja zbog svake štete koja proizilazi iz zakašnjenja u prevozu tereta, putnika ili njihovog prtljaga;
- c) potraživanja zbog drugih šteta koje proizilaze iz povrede vanugovornih prava, koje su nastale u neposrednoj vezi s iskorišćavanjem plovila ili radnjama spašavanja ili pomoći;
- d) potraživanja zbog podizanja na površinu, uklanjanja, uništenja ili činjenja neškodljivim plovila koje je potonulo, pretrpelo brodolom, nasukano ili je napušteno, uključujući i sve što je na plovilu ili je bilo na plovilu;
- e) potraživanja zbog uklanjanja, uništenja ili činjenja neškodljivim tereta na plovilu;
- f) potraživanja drugog lica, a ne lica koje odgovara za mere preduzete u cilju sprečavanja ili smanjenja štete za koje lice koje odgovara može ograničiti svoju odgovornost u skladu sa ovom konvencijom, i zbog daljih šteta prouzrokovanih tim merama.

Potraživanja navedena u stavu 1. podležu ograničenju odgovornosti čak i ako je podignuta tužba, ugovorna ili vanugovorna, regresna ili po osnovu jemstva. Međutim, potraživanja navedena u stavu 1. tač. d), e) i f) ove konvencije ne podležu ograničenju odgovornosti u obimu u kojem se ona odnose na naknadu po osnovu ugovora sa licem koje odgovara.

Potraživanja izuzeta od ograničenja

Član 3.

Odredbe ove konvencije ne primenjuju se na:

- a) potraživanja iz naslova pomoći ili spasavanja, uključujući, ako je primenjivo, posebnu nadoknadu u vezi operacije spasavanja broda koji sam po sebi ili zbog tereta koji se nalazi na njemu predstavlja opasnost za životnu sredinu;
- b) potraživanja za doprinos u zajedničkoj havariji;
- c) potraživanja koja su predmet međunarodne konvencije ili domaćeg prava koje uređuje ili zabranjuje ograničenje odgovornosti za nuklearne štete;
- d) potraživanja prema vlasniku nuklearnog plovila za nuklearne štete;
- e) potraživanja službenika vlasnika plovila ili spasioca čiji su zadaci vezani za službu plovila ili za radnje spašavanja, uključujući potraživanja njihovih naslednika, članova porodice ili drugih lica koja imaju osnova za takva potraživanja ako prema pravu koje se primenjuje na ugovor o radu koji je zaključen između vlasnika plovila ili spasioca i takvih službenika, vlasnik plovila ili spasilac nemaju pravo da ograniče svoju odgovornost u odnosu na takva potraživanja, ili ako je prema tom pravu njima dopušteno jedino da ograniči svoju odgovornost na iznos koji

je viši od iznosa predviđenog u članu 6. ove konvencije, ili na potraživanja u smislu člana 7. ove konvencije za iznos koji je viši od iznosa obračunatog u skladu sa članom 7. ove konvencije.

Ponašanje koje ukida pravo na ograničenje

Član 4.

Lice koje je odgovorno nema pravo da ograniči svoju odgovornost ako se dokaže da je šteta nastala njegovom ličnom radnjom ili propustom, učinjenim s namerom da se izazove šteta, ili bezobzirno i sa znanjem da će do takve štete verovatno doći.

Kompenzacija potraživanja

Član 5.

Ako lice koje ima pravo da ograniči odgovornost na osnovu odredbi ove konvencije, ima prema svom poveriocu potraživanje koje proizilazi iz istog događaja, njihova potraživanja će se međusobno prebiti, a odredbe ove konvencije primeni će se samo na eventualni ostatak.

Glava druga

GRANICE ODGOVORNOSTI

Opšte odredbe

Član 6.

Granice odgovornosti za potraživanja, osim onih koje su navedene u čl. 7. i 8. ove konvencije, koja proizilaze iz jednog pojedinačnog događaja, obračunavaju se na sledeći način:

a) u pogledu potraživanja zbog smrti ili telesne povrede:

(i) za brod koji se ne koristi za prevoz tereta, naročito putnički brod, 400 obračunskih jedinica po kubnom metru istisnine pri maksimalno dozvoljenom gazu, uvećano za 1400 obračunskih jedinica po kw snage pogonskih mašina za brod sa mehaničkim pogonom;

(ii) za brod koji se koristi za prevoz tereta, 400 obračunskih jedinica po toni broda, uvećano za 1400 obračunskih jedinica po kw snage pogonskih mašina za brod sa mehaničkim pogonom;

(iii) za tegljača ili potiskivača, 1400 obračunskih jedinica po kw snage pogonskih mašina;

(iv) za potiskivača koji, u trenutku nastanka štete, potiskuje potisnicu u potiskivanom sastavu, iznos obračunat u skladu sa podtačkom (iii) biće uvećan za 200 obračunskih jedinica po toni nosivosti potisnice; ovo uvećanje se ne primenjuje ukoliko se dokaže da je potiskivač vršio radnju spasavanja jedne ili više potisnica.

(v) za brodove sa mehaničkim pogonom koji su, u trenutku nastanka štete, obezbeđuje pogon za druga plovila koja su sa njim povezana, iznos obračunat u skladu sa tač. (i), (ii) i (iii) biće uvećan za 200 obračunskih jedinica po toni nosivosti ili kubnom metru istisnine drugog plovila; ovo uvećanje se ne primenjuje ukoliko se dokaže da je ovaj brod vršio radnju spasavanja jednog ili više plovila koja su sa njim povezana.

(vi) za ploveću i pokretnu opremu ili objekte u smislu naznačenom u drugoj rečenici člana 1. stav 2. tačka b), njihova vrednost u trenutku nastanka događaja.

b) U pogledu svih ostalih potraživanja, polovina iznosa obračunatog u skladu sa odredbom tačke a);

c) Kada iznos obračunat u skladu sa tačkom a) nije dovoljan za potpuno namirenje potraživanja koja se navode u tom stavu, iznos koji se obračunava u skladu sa tačkom b) na raspolažanju je za naknadu neisplaćenog ostatka potraživanja predviđenih u tački a) i takav neisplaćeni ostatak konkuriše, pro rata, sa potraživanjima koja se spominju u tački b);

d) Ograničenje odgovornosti ni u kom slučaju neće biti manje od 400 000 obračunskih jedinica za potraživanja zbog smrti ili telesnih povreda odnosno manja od 200 000 obračunskih jedinica za sva ostala potraživanja.

Međutim, bez uticaja na prava na potraživanje zbog smrti ili telesnih povreda prema stavu 1. tačka c) ovog člana, država ugovornica može predvideti domaćim pravom da potraživanja koja se odnose na štetu nanetu lučkim objektima, bazenima, vodnim putevima, prevodnicama, mostovima i oznakama za plovidbu imaju prednost pred ostalim potraživanjima predviđenim u stavu 1. tačka b) ovog člana, kako je propisano tim pravom.

Ograničenje odgovornosti navedeno u stavu 1. tačka d) ovog člana primenjuće se i na spasioca koji ne deluje sa plovila unutrašnje plovidbe ili pomorskog broda ili na spasioca koji deluje samo na plovilu kome su pružene usluge spašavanja.

Ograničenje odgovornosti za potraživanja koja nastanu usled prevoza opasne robe

Član 7.

Iznosi ograničenja odgovornosti za plovila koja prevoze opasnu robu u odnosu na potraživanja koja nastanu usled štete koja je posredno ili neposredno nastala kao posledica opasne prirode robe, obračunaće se na sledeći način:

a) u pogledu potraživanja zbog smrti ili telesnih povreda: dvostruko uvećani iznos ograničene odgovornosti obračunat u skladu sa članom 6. stav 1. tačka a) ove konvencije, ali koji ne može biti manji od 10 miliona obračunskih jedinica;

b) u pogledu ostalih potraživanja, dvostruko uvećani iznos ograničene odgovornosti obračunat u skladu sa članom 6. stav 1. tačka b) ove konvencije, ali koji ne može biti manji od 10 miliona obračunskih jedinica.

Ako iznos ograničene odgovornosti obračunat u skladu sa stavom 1. tačka a) ovog člana nije dovoljan za potpuno namirenje potraživanja, iznos ograničene odgovornosti koji je obračunat u skladu sa stavom 1. tačka b) ovog člana biće dostupan za plaćanje neplaćenih preostalih potraživanja iz stava 1. tačka a) ovog člana i ta neplaćena preostala potraživanja će se rangirati zajedno sa potraživanjima iz stava 1. tačke b) ovog člana.

Granice koje se primenjuju na potraživanja putnika

Član 8.

U slučaju potraživanja zbog smrti ili telesnih povreda putnika na plovilu, koja su nastala iz različitih događaja, granica odgovornosti vlasnika plovila je iznos od 100.000 obračunskih jedinica pomnoženih sa:

a) brojem putnika koje je plovilo ovlašćeno da prevozi na osnovu brodskog svedočanstva, ili

b) ako broj putnika koje je plovilo ovlašćeno da prevozi nije naznačeno, ograničenje se utvrđuje prema broju putnika koje je plovilo, u trenutku događaja, stvarno prevozilo.

Navedeni iznos ograničenja neće biti manji od 2 000 000 obračunskih jedinica.

U smislu ovog člana „potraživanje zbog smrti ili telesnih povreda putnika na plovilu“ znači svako potraživanje koje je istaknuto od strane ili u ime lica koje se prevozi plovilom:

a) na osnovu ugovora o prevozu putnika, ili

b) koje, uz pristanak vozara, prati neko vozilo ili žive životinje na osnovu ugovora o prevozu.

Obračunska jedinica

Član 9.

Obračunska jedinica navedena u čl. od 6. do 8. i članu 10. ove konvencije je specijalno pravo vučenja kako je definisano od strane Međunarodnog monetarnog fonda. Iznosi navedeni u čl. od 6. do 8. i članu 10. ove konvencije preračunavaju se u domaću valutu države u kojoj se traži ograničenje odgovornosti, u skladu sa vrednostima te valute na dan osnivanja fonda ograničene odgovornosti, plaćanja ili pružanja obezbeđenja koje prema pravu te države odgovara takvom plaćanju.

Vrednost domaće valute u specijalnim pravima vučenja države ugovornice koja je članica Međunarodnog monetarnog fonda obračunava se u skladu sa metodom određivanja vrednosti koju tog dana primenjuje Međunarodni monetarni fond za svoje operacije i transakcije.

Države ugovornice mogu, na osnovu metoda obračuna navedenog u stavu 1. ovog člana, utvrditi u domaćoj valuti iznos koji je jednak iznosu navedenom u čl. od 6. do 8. i članu 10. ove konvencije. Kada se, usled promena u vrednosti domaće valute u smislu specijalnih prava vučenja, iznosi izraženi u takvoj valuti razlikuju za više od 10 posto od prave vrednosti izražene u specijalnim pravima vučenja u čl. od 6. do 8. i članu 10. ove konvencije, navedeni iznosi prilagođavaju se stvarnoj vrednosti. Države ugovornice će obavestiti depozitara o iznosima izraženim u domaćoj valuti kao i o svakoj promeni tih iznosa.

Sticaj potraživanja

Član 10.

Bez uticaja na stav 2. ovog člana, iznosi ograničenja odgovornosti obračunati u skladu sa članom 6. ove konvencije, primenjuju se na zbir svih potraživanja koja su nastala iz istog događaja:

a) prema licu ili licima koja su navedena u članu 1. stav 2. tačka a) ove konvencije i prema svakom licu za čije radnje, propuste ili greške on ili oni odgovaraju; ili

b) prema vlasniku plovila koji pruža uslugu spašavanja sa tog plovila i prema spasiocu ili spasiocima koji deluju sa tog plovila i prema svakom licu za čije radnje, propuste ili greške on ili oni odgovaraju; ili

c) prema spasiocu ili spasiocima koji ne deluju sa plovila unutrašnje plovidbe ili pomorskog broda ili koji deluju samo na plovilu kome su pružene usluge spašavanja i prema svakom licu za čije radnje, propuste ili greške on ili oni odgovaraju.

a) Kada je, u skladu sa članom 6. stav 1. tačka a) podtačka (iv) ove konvencije, iznos odgovornosti za potiskivača, koji u vreme nastanka štete potiskuje potisnicu u potiskivanom sastavu, povećan u pogledu potraživanja koja proizilaze iz događaja za 200 obračunskih jedinica po toni nosivosti potisnice, iznos odgovornosti za svaku potisnicu se smanjuje, u pogledu potraživanja koja proizilaze iz navedenog događaja, za 200 obračunskih jedinica za svaku tonu nosivosti potisnice.

b) Kada je, u skladu sa članom 6. stav 1. tačka a) podtačka (v) ove konvencije, iznos odgovornosti za brod sa mehaničkim pogonom, koje u trenutku nastanka štete pruža pogon plovilima koja su sa njim povezana, povećan u pogledu potraživanja koja proizilaze iz događaja za 200 obračunskih jedinica po toni nosivosti ili kubnom metru istisnine povezanih plovila, iznos odgovornosti za svako povezano plovilo se smanjuje, u pogledu potraživanja koja proizilaze iz navedenog događaja, za 200 obračunskih jedinica za svaku tonu nosivosti ili svaki kubni metar istisnine povezanih plovila.

St. 1. i 2. ovog člana primjenjivaće se mutatis mutandis na iznose ograničenja odgovornosti obračunate u skladu sa članom 7. ove konvencije. Međutim, stav 2. ovog člana primeniće se pod uslovom da se umesto 200 obračunskih jedinica za osnovu za obračun koristi 400 obračunskih jedinica.

Granice odgovornosti utvrđene u članu 8. ove konvencije, primenjuju se na zbir svih potraživanja koja mogu nastati iz istog događaja prema licu ili licima koja su navedena u članu 1. stav 2. tačka a) ove konvencije, u odnosu na plovilo navedeno u članu 8. ove konvencije, kao i prema svakom licu za čije radnje, propuste ili greške on ili oni odgovaraju.

Ograničenje odgovornosti bez osnivanja fonda ograničene odgovornosti

Član 11.

Pozivanje na ograničenje odgovornosti moguće je čak i ako nije osnovan fond ograničene odgovornosti u skladu sa odredbama člana 12. ove konvencije. Međutim, svaka država ugovornica može predvideti domaćim pravom da se, u slučaju kada je tužba podneta pred njenim sudom da bi se ostvarilo potraživanje koje je podležno ograničenju, lice koje odgovara može ostvariti pravo na ograničenje odgovornosti samo ako je osnovan fond ograničene odgovornosti u skladu sa odredbama ove konvencije ili ako je osnovan u vreme kada se poziva na pravo ograničenja odgovornosti.

Ako se traži ograničenje odgovornosti, a fond ograničene odgovornosti nije osnovan, primenjuju se odredbe člana 13. ove konvencije.

Glava treća

FOND OGRANIČENjA

Osnivanje fonda

Član 12.

Svako lice koje bi moglo biti odgovorno može osnovati jedan ili više fondova kod suda ili nekog drugog nadležnog organa u svakoj državi ugovornici u kojoj je

podneta tužba u odnosu na potraživanja koja su podložna ograničenju ili, ako tužba nije podneta, kod nadležnog suda ili nekog drugog nadležnog organa u svakoj državi ugovornici u kojoj tužba može biti podneta u odnosu na potraživanja koja su podložna ograničenju. Svaki fond se osniva u visini iznosa ograničenja odgovornosti obračunatih u skladu sa odredbama čl. 6. do 8. i člana 10. ove konvencije, na način koji se primenjuje na potraživanja za koje lice koje osniva fond može odgovarati, uvećаниh za kamate koje teku od dana događaja iz kojeg je nastala odgovornost do dana osnivanja fonda. Svaki tako osnovan fond na raspolaganju je za isplatu potraživanja za koje je dozvoljeno pozivanje na ograničenje odgovornosti.

Fond se može osnovati bilo polaganjem iznosa, ili pružanjem jemstva koje je prihvatljivo prema pravu države ugovornice u kojoj je fond osnovan i koje se smatra odgovarajućim od suda ili drugog nadležnog organa.

Fond koji osnuje jedno od lica koja se spominju u članu 10. stav 1. tač. a), b) i c) ili u stavu 4. istog člana, ili njihov osiguratelj, smatra se kao da je osnovan od svih lica navedenih u članu 10. stav 1. tač. a), b) ili c) ili u stavu 4. istog člana.

Deoba fonda

Član 13.

Izuzetno od odredbi člana 6. st. 1. i 2. ove konvencije, kao i odredbi čl. 7, 8. i 10. ove konvencije, fond se deli između poverioca srazmerno iznosu njihovih priznatih potraživanja prema fondu.

Ako je pre deobe fonda lice koje odgovara, ili njegov osiguratelj, namirio neko potraživanje prema fondu, to lice, do iznosa koji je isplatio, subrogacijom stiče prava koje bi lice tako namireno moglo koristiti prema ovoj konvenciji.

Pravom subrogacije iz stava 2. ovog člana, mogu se koristiti i druga lica, osim gore pomenutih, za svaki iznos naknade koju isplate, ali samo toliko koliko je takva subrogacija dopuštena prema domaćem pravu koje se primenjuje.

Ako lice koje odgovara, ili drugo lice, utvrdi da bi kasnije bio dužan da plati iznos naknade u pogledu koje se mogao koristiti pravom subrogacije prema st. 2. i 3. ovog člana, da je ovaj iznos plaćen pre deobe fonda, sud ili drugi nadležni organ države u kojoj je fond osnovan može odrediti da se privremeno izdvoji odgovarajući iznos kako bi se omogućilo tom licu da kasnije ostvari svoja prava prema fondu.

Dejstvo osnivanja fonda

Član 14.

Ako je fond ograničene odgovornosti osnovan u skladu sa odredbama člana 12. ove konvencije, bilo koje lice koje može da istakne potraživanje prema fondu, ne može ostvariti prava u odnosu na takvo potraživanje prema ostaloj imovini lica u čije ime je fond osnovan.

Nakon osnivanja fonda ograničene odgovornosti u skladu sa članom 12. ove konvencije, svaki brod ili druga imovina koja pripada licu u čiju korist je fond osnovan, a koja je zaustavljena ili zaplenjena na području nadležnosti države ugovornice radi potraživanja koje se može namiriti iz fonda ili iz bilo kojeg drugog pruženog obezbeđenja, može se oslobođiti odlukom suda ili drugog nadležnog organa te države.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primenjuju se samo ako poverilac može istaći potraživanje prema fondu ograničene odgovornosti kod suda koji upravlja tim fondom, a iz tog fonda se stvarno može podmiriti takvo potraživanje.

Glava četvrta

Polje primene

Član 15.

Ova konvencija se primenjuje na ograničenje odgovornosti vlasnika broda ili spasioca u trenutku kada je nastao događaj koji je prouzrokovao potraživanje, ako:

- a) je brod obavljao plovidbeni poduhvat na vodnim putevima koji se nalaze na teritoriji države ugovornice;
- b) je usluga spašavanja pružena na jednom od navedenih vodnih puteva brodu koji se nalazi u opasnosti ili teretu koji se prevozi na tom brodu; ili
- c) je plovilo potonulo, pretrpelo brodolom, kada je nasukano ili napušteno na jednom od navedenih vodnih puteva, ili je teret sa tog plovila podignut na površinu, uklonjen, uništen ili učinjen neškodljivim.

Ova konvencija primenjuje se i na ograničenje odgovornosti spasioca koji pruža uslugu spasavanja ili pomoći sa plovila unutrašnje plovidbe pomorskom brodu koji se nalazi u opasnosti na jednom od navedenih vodnih puteva, ili teretu koji se prevozi tim brodom.

Svaka država može, u trenutku potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, ili u bilo kom vremenu posle toga, isključiti primenu ove konvencije dostavljanjem izjave depozitaru, u slučaju kada vodni put iz stava 1. ovog člana:

- 1) ima status državnog vodnog puta, i
- 2) nije naveden u Prilogu I uz Evropski sporazum o glavnim unutrašnjim vodnim putevima od međunarodnog značaja (AGN).

Vodni putevi na kojima se isključuje primena ove konvencije moraju precizno da budu navedeni u izjavi.

Svaka država ugovornica može, u trenutku potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, da isključi primenu ove konvencije na period koji ne može da bude duži od osam godina od dana stupanja na snagu ove konvencije, dostavljanjem izjave depozitaru da se ova konvencija neće primenjivati na mala plovila koja se isključivo koriste za obavljanje unutrašnjeg saobraćaja. Malo plovilo u smislu prve rečenice ovog stava je plovilo čiji trup nije duži od 20 metara, bez kormila i pramčanog kosnika, sa izuzetkom:

- a) skele;
- b) potisnice;
- c) plovila koje se koristi za tegljenje, potiskivanje ili koje omogućava pogon drugom plovilu u sastavu, pod uslovom da to plovilo nije malo plovilo;
- d) plovila koje je ovlašćeno da prevozi više od 12 putnika.

Isključenje stupa na snagu prvog dana u mesecu po isteku perioda od tri meseca nakon prijema izjave iz stava 2. ovog člana ili, ako ova konvencija još nije stupila na snagu, posle njenog stupanja na snagu. Ova konvencija se neće primenjivati na potraživanja koja su prouzrokovana nezgodom koja se dogodila dok se brod nalazio na vodnim putevima koji su isključeni iz domena primene ove konvencije. Isključenje se neće primeniti u odnosu na nezgode koje su se dogodile pre stupanja na snagu izjave.

Svaka država koja je dala izjavu u skladu sa stavom 2. ovog člana, može je povući u bilo koje vreme slanjem notifikacije depozitaru. Povlačenje stupa na tri meseca od dana prijema izjave o povlačenju ili po isteku nekog drugog datuma koji je naveden u izjavi. Povlačenje se neće primeniti na ograničenje odgovornosti za potraživanja koja su prouzrokovana nezgodom koja se dogodila pre stupanja na snagu izjave o povlačenju.

Glava peta

ZAVRŠNE ODREDBE

Potpisivanje, ratifikacija i pristupanje

Član 16.

Ova konvencija biće otvorena za potpisivanje svim državama u sedištu Centralne komisije za plovidbu Rajnom u Strazburu, od 27. septembra 2012. godine do 26. septembra 2014. godine.

Svaka država može postati ugovornica ove konvencije:

- a) potpisivanjem bez rezerve u pogledu potvrđivanja, prihvatanja ili odobrenja, ili
- b) potpisivanjem uz obavezu potvrđivanja, prihvatanja ili odobrenja, ili
- c) pristupanjem.

Potvrđivanje, prihvatanje, odobrenje ili pristupanje vrši se polaganjem odgovarajuće isprave Generalnom sekretaru Centralne komisije za plovidbu Rajnom.

Stupanje na snagu

Član 17.

Ova konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu po isteku perioda od godinu dana od dana kada su četiri države položile instrument potvrđivanja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, ili na dan kada Strazburška konvencija o ograničenju odgovornosti vlasnika brodova unutrašnje plovidbe, koja je usvojena 1988. godine (u daljem tekstu: CLNI konvencija), prestane da važi, u zavisnosti od toga koji od ovih dатума kasnije nastupi.

Za svaku državu koja položi instrument potvrđivanja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja nakon ispunjenja uslova predviđenih za stupanje na snagu ove konvencije, Konvencija stupa na snagu prvog dana meseca nakon isteka perioda od tri meseca od dana kada su te države položile svoje instrumente. Izuzetno od prve rečenice ovog stava, Konvencija će stupiti na snagu u toj državi na dan kada ova konvencija stupa na snagu u skladu sa stavom 1. ovog člana ako je instrument potvrđivanja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja položen najksanije tri meseca pre stupanja na snagu ove konvencije u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana.

Rezerve

Član 18.

Svaka država može, u trenutku potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja ovoj konvenciji ili u bilo kom vremenu posle toga, zadržati pravo da isključi primenu pravila ove konvencije u potpunosti ili delimično:

- a) za potraživanja usled štete prouzrokovane fizičkim, hemijskim ili biološkim promenama u kvalitetu vode;
- b) za potraživanja navedena u članu 7. ove konvencije, u onoj meri u kojoj su ta potraživanja uređena međunarodnom konvencijom ili domaćim pravom koji isključuju ograničenje odgovornosti ili propisuju više granice odgovornosti od onih koje su predviđene ovom konvencijom;
- c) za potraživanja iz člana 2. stav 1. tač. d) i e) ove konvencije;
- d) tegljenica (i potisnica) koje se isključivo koriste u lukama za prekrcaj.

Država koja se koristi mogućnošću predviđenom u stavu 1. tačka b) ovog člana dužna je da obavesti depozitara o usvojenim granicama odgovornosti, ili da nema odgovarajućih odredbi o ograničenju odgovornosti.

Rezerve koje se stave u trenutku potpisivanja podložne su potvrđivanju u trenutku ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja.

Svaka država koja je stavila rezerve na ovu Konvenciju može ih povući bilo kada putem notifikacije koja se upućuje depozitaru. Takvo povlačenje proizvodi dejstvo od dana kada je primljena notifikacija, ili u kasnijem roku koji je predviđen notifikacijom.

Rezerve koje nisu predviđene ovom konvencijom nisu dozvoljene.

Otkazivanje

Član 19.

Ova konvencija može se otkazati od svake države ugovornice slanjem notifikacije depozitaru, u svakom trenutku po isteku perioda od godinu dana od dana kada je ova Konvencija stupila na snagu.

Bez uticaja na član 20. stav 3. ove konvencije, otkazivanje proizvodi dejstvo prvog dana u mesecu po isteku perioda od šest meseci od dana prijema notifikacije ili po isteku dužeg perioda predviđenog u notifikaciji.

Pojednostavljena procedura za izmenu iznosa ograničenja

Član 20.

Depozitar će svakih pet godina razmatrati izmene iznosa ograničene odgovornosti u skladu sa odredbama čl. od 6. do 8. i člana 10. ove konvencije, pri čemu će prvo takvo razmatranje biti izvršeno 31. decembra 2017. godine. Izmene će uzeti u obzir faktor inflacije koja odgovara akumuliranoj stopi inflacije od dana dostavljanja poslednje notifikacije u vezi revizije koja je dovela do izmene iznosa ograničenja u skladu sa odredbom stava 2. ovog člana, ili u slučaju prvog razmatranja nakon stupanja na snagu ove konvencije. Mera stope inflacije koja će se koristiti u utvrđivanju faktora inflacije predstavlja ponderisani prosek godišnjih stopa povećanja ili smanjenja indeksa potrošačkih cena država čije valute čine Specijalno pravo vučenja navedeno u članu 9. stav 1. ove konvencije.

Ako se u postupku razmatranja iz stava 1. ovog člana, utvrdi da stopa infalcija prelazi iznos od 10 posto, Depozitar je obavestiti strane ugovornice o izmenjenim iznosima ograničene odgovornosti koji su obračunati na osnovu faktora inflacije. Smatraće se da su izmenjeni iznosi ograničene odgovornosti usvojeni po isteku perioda od godinu dana od dana dostavljanja notifikacije osim ako, u toku istog perioda, jedna trećina strana ugovornica obavesti Depozitara dostavljanjem izjave da se protivi prihvatanju izmenjenih iznosa ograničene odgovornosti.

Izmene koje se smatraju usvojene u skladu sa odredbama stava 2. ovog člana, stupiće na snagu devet meseci nakon datuma njihovog usvajanja za sve strane ugovornice ove konvencije, osim ako one otkažu ovu konvenciju u skladu sa odredbama člana 19. stav 1. ove konvencije, najkasnije tri meseca pre stupanja na snagu izmenjenih iznosa ograničene odgovornosti. Otkazivanje će stupiti na snagu na dan kada su izmenjeni iznosi ograničene odgovornosti počeli da se primenjuju. Izmene će biti obavezujuće za svaku državu koja postane strana ugovornica ove konvencije nakon njihovog usvajanja. Izmene će se primenjivati samo na potraživanja koja nastanu usled nezgode koja se dogodila nakon njihovog usvajanja.

Bez uticaja na stav 1. ovog člana, postupak iz stava 2. ovog člana može se sprovesti u bilo kom trenutku na zahtev jedne trećine strana ugovornica, ako je od poslednjeg razmatranja ili ako razmatranje uopšte nije izvršeno od dana stupanja na snagu ove konvencije, faktor inflacije iz stava 1. ovog člana, veći od 5%. Naknadna razmatranja u skladu sa postupkom iz stava 1. ovog člana, biće izvršena svake pete godine, pri čemu će prvo takvo razmatranje biti izvršeno na kraju perioda od pet godina nakon izvršenog razmatranja u smislu ovog stava.

Depozitar

Član 21.

Ova konvencija deponuje se kod Generalnog sekretara Centralne komisije za plovidbu Rajnom.

Generalni sekretar Centralne komisije za plovidbu Rajnom:

- a) dostavlja tekst ove konvencije svim potpisnicama, kao i svim državama koje pristupe ovoj konvenciji;
- b) obaveštava sve države koje su potpisale ili pristupile ovoj konvenciji:
 - (i) o svakom novom potpisu i svakom depozitu isprave i o svakoj rezervi kao i o danu kada su takav potpis ili depozit učinjeni;
 - (ii) o danu stupanja na snagu ove konvencije;
 - (iii) o svakom otkazivanju ove konvencije i o danu kada on počinje da proizvodi dejstvo;
 - (iv) o datumu stupanja na snagu svake izmene u skladu sa odredbama člana 20. stav 3. ove konvencije;
 - (v) o svakom obaveštenju koje se zahteva na osnovu bilo kog člana ove Konvencije

Jezici

Član 22.

Ova konvencija sastavljena je u jednom originalu na holandskom, engleskom, francuskom i nemačkom jeziku, pri čemu je svaki tekst jednako verodostojan.

U potvrdu navedenog su dole potpisani predstavnici, za to propisano ovlašćeni od svojih vlada, potpisali ovu konvenciju.

U Strazburu, 27. septembra 2012. godine.

Član 3.

Republika Srbija će prilikom deponovanja ratifikacionog instrumenta dati izjavu sledeće sadržine: „U skladu sa članom 18. stav 1. Strazburške konvencije o ograničenju odgovornosti u unutrašnjoj plovidbi (CLNI 2012), Republika Srbija izjavljuje da neće primenjivati pravila ove konvencije za potraživanja nastala usled štete prouzrokovane fizičkim, hemijskim ili biološkim promenama u kvalitetu vode, kao i za potraživanja iz člana 2. stav 1. tač. d) i e) ove konvencije.“

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Strazburške konvencije o ograničenju odgovornosti u unutrašnjoj plovidbi (*CLNI 2012*), sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim se propisuje da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZA POTVRĐIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Institut ograničenja odgovornosti brodovlasnika, odnosno brodara jedan je od osnovnih principa odgovornosti u pomorskom pravu i pravu unutrašnje plovidbe i jedna od najvažnijih karakteristika ove grane prava. Kako u pomorskom pravu tako i pravu unutrašnje plovidbe brodovlasnik, odnosno brodar je nosilac i ugovorne i vanugovorne odgovornosti. Ugovorna odgovornost postoji, u prvom redu, za neizvršenje ili neuredno izvršenje ugovora o prevozu robe, ali i za neizvršenje ili neuredno izvršenje ugovora o prevozu putnika, ugovora o tegljenju i drugih ugovora. Brodovlasnik, odnosno brodar, odgovara i za neizvršenje svojih drugih ugovornih obaveza, kao što su one prema članovima posade, prema agentima i drugim posrednicima i pomoćnicima pomorskog poslovanja. S druge strane, brod svojom aktivnošću može da pričini i brojne vanugovorne štete (štete nastale iz sudara, zagađenja životne sredine, štete nanete lukama, presecanje podvodnih kablova i cevovoda). Za svoje ugovorne delatnosti brodovlasnik, odnosno brodar, odgovara po principu prepostavljene krivice dok u slučajevima vanugovorne odgovornosti odgovara po principu kauzalne krivice. Ukupnost brodovlasnikove, odnosno brodareve ugovorne i vanugovorne odgovornosti uobičajno se naziva njegovom opštrom, odnosno globalnom odgovornošću.

Institut ograničenja odgovornosti brodovlasnika, odnosno brodara odstupa od opštег principa građanskog prava o naknadi štete bez ograničenja, odnosno u punom obimu. S druge strane, predmetni institut star je koliko i ova grana prava. Razlog je više i mogu se podeliti na pravne i ekonomske. U domenu pravnih razloga najčešće se ističe specifičan položaj zapovednika broda, kojeg karakteriše dalekosežna inicijativa i samostalnost u odnosu na brodovlasnika, odnosno vozara, te nemogućnost kontrole od strane istog. Imajući u vidu takav pravni položaj brodovlasnika, odnosno vozara, smatra se štetnim da se na njega primenjuju opšta načela odgovornosti za dela njegovih nameštenika. Kao ekonomski razlog najčešće se ističe da je isplavljanje broda na more nekada vanredno opasan poduhvat čiji je ishod po pravilu neizvestan, a rizici brojni. Da je svaku štetu nastalu na takvim putovanjima brodovlasnik, odnosno vozar morao da nadoknadi u potpunosti i s mogućnošću zahvata njegove imovine u celini, on bi brzo mogao da bude doveden do ekonomske propasti. S druge strane, značaj plovidbe sa ekonomskog stanovišta i značaja za nacionalne ekonomije oduvek je toliko bio izražen da se tako nešto nije moglo dozvoliti. Takođe, sistem osiguranja nikada ne može u potpunosti da pokrije nekada dramatične štete koje mogu nastati pa je usled toga nastao jedan specifičan sistem osiguranja gde se brodovlasnici na tzv. „uzajamnoj osnovi“ udružuju u *P&I* klubove (*Protecting and Indemnity Clubs*) kako bi ostvarili osiguranje za štete nanete trećim licima.

Istorijski posmatrano, u pomorskom pravu brodovlasniku, odnosno brodaru uvek je bilo dozvoljeno da svoju globalnu odgovornost ograniči na vrednost pomorske imovine koja je involvirana u nastaloj katastrofii. S tim u vezi, razvila su se tri sistema globalnog ograničenja odgovornosti, i to: mediteranski sistem zasnovan na abandonu broda i vozarine poveriocima radi namirenja, zatim nemački sistem čiste realne odgovornosti po kome se izvršenje može sprovesti isključivo na pomorskoj imovini i konačno engleski sistem ograničene lične odgovornosti

brodovlasnika do jednog unapred utvrđenog novčanog iznosa prema bruto zapremini broda. Engleski sistem je kasnije poslužio i kao osnova danas prihvaćenom međunarodnom sistemu ograničene odgovornosti brodovlasnika, odnosno brodara. Do danas su donete tri pomorske konvencije u ovoj materiji, i to: Međunarodna konvencija o izjednačavanju nekih pravila o ograničenju odgovornosti vlasnika morskih brodova iz 1924. godine, a zatim nova konvencija iz 1957. godine čije su odredbe unete u Zakon o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi. Nova Međunarodna konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorska potraživanja doneta je 1976. godine i danas je većina država članica upravo ove konvencije.

U unutrašnjoj plovidbi bilo je pokušaja da se ovo pitanje uredi putem međunarodnopravnog instrumenta. Nacrt jednog instrumenta sačinjen je od strane Ekonomskog komisije Ujedinjenih nacija za Evropu (u daljem tekstu: UNECE) 1976. godine, čiji je domen primene trebalo da obuhvati ukupni evropski kontinent, međutim isti nikada nije stupio na snagu, s obzirom da ga je ratifikovao samo tadašnji SSSR.

S druge strane, na reci Rajni usvojena je pod okriljem Centralne komisije za plovidbu Rajnom tzv. Strazburška konvencija o ograničenju odgovornosti vlasnika brodova unutrašnje plovidbe, iz 1988. godine (*CLNI* 1988). Države ugovornice ove konvencije isključivo su rajske pribrežne države i to Nemačka, Holandija, Švajcarska, Holandija i Luksemburg. Kako do danas nije bilo ni pokušaja da se doneše odgovarajući međunarodnopravni instrument kojim bi se ovaj institut u unutrašnjoj plovidbi jedinstveno uredio na čitavom evropskom kontinentu, Centralna komisija za plovidbu Rajnom (u daljem tekstu: *CCNR*) pokrenula je inicijativu za usvajanje izmena i dopuna Strazburške konvencije kojima bi se primena iste proširila na pan-evropski nivo. Imajući u vidu da su države članice Evropske unije izrazile spremnost da pristupe, odnosno potvrde Strazburšku konvenciju koja bi bila izmenjena i dopunjena na način koji bi omogućio potvrđivanje iste na pan-evropskom nivou, predstavnici Sekretarijata *CCNR*-a su tokom 2010. i 2011. godine obišli većinu dunavskih pribrežnih zemalja, kako bi kroz razgovor sa predstavnicima nacionalnih administracija objasnili značaj pristupanja ovoj konvenciji i pokušali da otklone eventualne probleme. Ministarstvo saobraćaja tokom predmetnih razgovora iznelo je stavove i mišljenja, koji su predhodno usaglašavani sa predstavnicima osiguravajućih kuća u Republici Srbiji i koji su u najvećoj meri prihvaćeni od strane Sekretarijata *CCNR*-a. Kao rezultat uspešnih pregovora sa nacionalnim administracijama dunavskih pribrežnih država, pa i sa Dunavskom komisijom i *UNECE*-om, radna grupa eksperata, koja je osnovana u okviru *CCNR*-a, odlučila je da se umesto izmena i dopuna *CLNI* Konvencije iz 1988. godine, pristupi izradi i usvajanju potpuno nove konvencije, te da države koje postanu ugovornice nove Konvencije, u postupku koji će biti propisan Konvencijom, otkažu *CLNI* konvenciju iz 1988. godine. Nakon usaglašavanja finalnog teksta od strane radne grupe eksperata, zakazana je i održana Diplomska konferencija u Strazburu, u periodu od 25. do 27. septembra 2012. godine, na kojoj je usvojen tekst Strazburške konvencije o ograničenju odgovornosti vlasnika brodova unutrašnje plovidbe i potpisani završni akt Diplomske konferencije. Imajući u vidu da je Republika Srbija učestvovala na diplomatskoj konferenciji, kao i da je potpisala završni akt Diplomske konferencije, Vlada je zaključkom 05 Broj: 037-9098/2012 od 20. decembra 2012. godine ovlastila konzula Republike Srbije u Strazburu da, u ime Vlade kao zastupnika Republike Srbije, potpiše tekst Strazburške konvencije. Konzul Republike Srbije, na osnovu ovlašćenja iz predmetnog zaključka, potpisao je tekst Strazburške konvencije 18. januara 2013. godine. Ministarstvo spoljnih poslova je dopisom br. 167-2/2013/9 od 28.01.2013. godine obavestilo Ministarstvo saobraćaja o izvršenom potpisivanju i pozvalo Ministarstvo saobraćaja da posledično pokrene postupak ratifikacije predmetne konvencije.

**III. DA LI SE IZVRŠAVANjEM MEĐUNARODNOG UGOVORA STVARAJU
OBAVEZE ZA REPUBLIKU SRBIJU I PROCENA POTREBNIH
FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA NjEGOVO IZVRŠAVANjE**

Izvršavanjem predmetne konvencije ne stvaraju se obaveze za Republiku Srbiju.

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbititi dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.